

Tidsskrift for *Frøavl*

December - Januar 2004/2005 · nr. 3

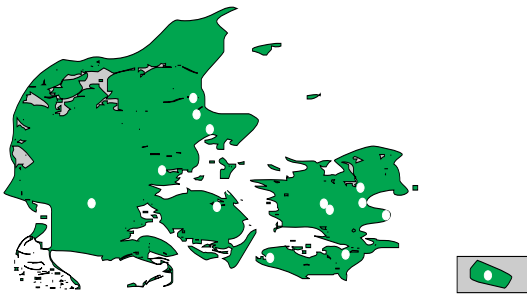
Vrejlev Møllegård – et moderne landbrug i Vendsyssel

DLF AmbA's generalforsamling 2004

Bramstrup – stedet hvor nye ideer opstår

Et russisk frømarked over elleve tidszoner

DLF-TRIFOLIUM Danmark:

Hovedkontor:

Ny Østergade 9 . Postboks 59 . DK-4000 Roskilde.
Telefon 46 33 03 00 . Telefax 46 32 08 30
DLF-TRIFOLIUM på internettet: www.dlf.dk

Afdelinger på Sjælland:

Ringsted, Smålodsvvej 22, Benløse, 4100 Ringsted. Tlf. 57 61 22 77.
Fax 57 67 20 50.

Herfølge, Bjergvej 4, 4681 Herfølge. Tlf. 56 27 40 54. Fax 56 27 40 08.

Afdelingen på Bornholm:

Aakirkeby, Birgersvej 15, 3720 Aakirkeby.
Tlf. 56 97 43 35. Fax 56 97 43 25.

Afdelinger på Lolland-Falster:

Nr. Alslev, Nr. Vedbyvej 1, Postboks 49, 4840 Nr. Alslev.
Tlf. 54 43 43 81. Fax 54 43 43 69.

Nakskov, Stensøvej 1, 4900 Nakskov
Tlf. 54 92 25 11 . Fax 54 92 52 22.

Afdelingen på Fyn-Langeland:

Odense, Højmevej 12, Højme, Postboks 40, 5250 Odense SV.
Tlf. 66 17 02 30. Fax 66 17 22 51.

Afdelinger i Jylland:

Hadsund, Produktvej 10, 9560 Hadsund.
Tlf. 98 57 43 66. Fax 98 57 20 59.

Randers, Carlsberggaard, Hadstenvej 20, 8900 Randers.
Tlf. 87 11 41 40. Fax 87 11 41 41.

Langkastrup, Kastrupvej 5, Langkastrup, 8900 Randers.
Tlf. 86 49 45 00. Fax 86 49 50 90.

Hedensted, Odinsvej 20, Postboks 8, 8722 Hedensted.
Tlf. 75 89 00 88. Fax 75 89 02 47.

Skodborg, Industriparken 22, Skodborg, 6630 Rødding.
Tlf. 74 84 85 99. Fax 74 84 84 74.

Planteforædling:

DLF-TRIFOLIUM A/S, Dansk Planteforædling, Research Division
Højerupvej 31, Postboks 19, 4660 Store Heddinge.
Tlf. 56 50 30 23. Fax 56 50 35 24.

Prodana Seeds A/S:

Salg af plænegræs, færdiggræs, hydrosåning, gødning, blomsterløg og konsumfrø
Fåborgvej 248, 5250 Odense SV. Tlf. 63 17 16 00. Fax 63 17 16 19.

Medlemsblad for DLF AmbA

Udgiver: DLF AmbA Oplag: 7.200 stk.
Artiklerne må gengives med kildeangivelse.

Grafisk produktion og tryk:
Litotryk Svendborg A/S

Redaktion:

Lars Johansen (ansvarshavende)
E-mail: lj@dlf.dk

Ny Østergade 9
Postboks 59
4000 Roskilde
Tlf. 46 33 03 00
Fax 46 32 08 30

Redaktionsudvalg:

Landskonsulent Christian Haldrup,
Dansk Landbrugsrådgivning
Landscentret, Skejby . 8200 Århus N.

Seniorkonsulent Rune Munch-Andersen
Patriotisk Selskab,
Ørbækvej 276 . 5220 Odense SØ.

Godsejer Benny Kirkebække Christensen
Hevringholm . 8961 Allingåbro

Avlschef Erling Christoffersen
DLF-TRIFOLIUM A/S . 5250 Odense SV.

Gårdejer Poul Skov Nielsen
Hanebjergvej 2, Sallerup . 4760 Vordingborg

Gårdejer Poul Jensen
Øster Kyvllingsvej 10, Kyvling . 6880 Tarm

Gårdejer Christian Høegh-Andersen
Luenhøj, Sdr. Kirkebyvej 7
4800 Nykøbing Falster

Tidsskrift for **Frøavl**

Forsiden

DLF-TRIFOLIUM's plænegræs pryder plænerne ved Kremles murer i Moskva. Læs om det russiske frømarked, der strækker sig over elleve tidszoner i dette nummer.

INDHOLD

Her finder du DLF-TRIFOLIUM 2

Lederen 3

**Vejlev Møllegård
- et moderne landbrug
i Vendsyssel 4**

**DLF AmbA:
Generalforsamling 2004 4**

**Bramstrup - stedet hvor
nye ideer opstår 6**

**Et russisk frømarked
over elleve tidszoner 7**

**Nuværende kontrakt-
betingelser dækkende 9**

**Afkoblingens indflydelse
på indeksering af sorter 9**

DLF-TRIFOLIUM informerer 10

Personalia 11

Rekordernes år for DLF- koncernen

På DLF AmbA's generalforsamling i begyndelsen af november måned kunne ledelsen forelægge en beretning og et årsregnskab for 2003/04, der på mange måder afspejlede et exceptionelt år for DLF-koncernen. Se i øvrigt reportagen fra årets generalforsamling inde i bladet.

Omsætningen i regnskabsåret 2003/04 rundede for første gang to mia. kr. i DLF-koncernen, og indtjeningen på driften, det såkaldte EBIT-resultat, steg med 20 pct. i forhold til året før. Resultatet skal ses i lyset af, at frøafregningen til avlerne for høst 2003 samtidig nåede nye højder.

Markedsforholdene har været med os i sæsonen, men et gunstigt marked gør det ikke alene. For at skabe sådanne resultater kræves et stærkt fundament og en stab af medarbejdere, der søger mulighederne og går efter at udnytte dem. Vort produktprogram, et moderne og effektivt produktionsapparat samt vort internationale salgs- og markedsføringsnetværk er fundamentet, men det er i høj grad medarbejderne, som med deres ekspertise, motivation og "drive" udnytter fundamentet til at skabe resultaterne. Vore medarbejdere i hele verden har derfor en væsentlig aktie i "rekordernes år".

Det er velkendt, at vi her i december 2004 a conto afregner den sidste frøhøst, før EU-reformen bliver en realitet i Danmark. Reformens virkning på prisdannelsen har vi til gode at se, men vi anser en fortsat svag amerikansk dollar som en større trussel mod dansk frøens internationale konkurrenceevne, end den som reformen udgør.

Den betydelige finansielle styrke, vi har oparbejdet gennem årene, gør, at vi har en stødpude, der - om nødvendigt - kan sættes ind for at sikre en stabilitet i frøavlens. Ingen skal være i tvivl om, at DLF AmbA som andelselskab vil forsvare frøproduktionen i Danmark på såvel kort som langt sigt.

Jeg vil til slut gerne benytte lejligheden til at opfordre alle vore frøavlere til at deltage i årets avlermøder. Her vil der blive lejlighed til at få aktuel information om frømarkedet og -avlens samt deltage i frødebatten.

Aksel Nissen

Vrejlev Møllegård

– et moderne landbrug i Vendsyssel

Høje udbytter har gjort det naturligt at satse på alm. rajgræs på Vrejlev Møllegård. Høst 2004 har endda været ualmindelig god. Forholdene var perfekte med hensyn til etablering, udvikling, blomstring og vejret i høst. Dyrkningen foregår helt normalt efter de almindelige anvisninger. Der bruges gylle om foråret, der høstes kun på førsteårsmarker, og der høstes altid gode udbytter!

Af Peter Krog-Meyer
Avlschef, Randers
DLF-TRIFOLIUM A/S

På Vendsyssels gode jorder, tæt ved landevejen mellem Brønderslev og Hjørring ligger Vrejlev Møllegård. Her bor Grete og Kristian Kjær.

Kristian Kjær, som er 58 år, er opvokset på en gård ved Brønderslev, og efter endt uddannelse overtog han Vrejlev Møllegård i 1970. Bedriften er til stadighed blevet udbygget, og ejendomme er tilkøbt. Der er i dag ansat fem mand udover Grete og Kristian Kjær. Der går tre i sostaldene, og der er ansat to til afløsning og markdriften.

Vrejlev Møllegård er et moderne erhvervslandbrug. Bedriften er lagt an på produktion af søer og slagtesvin sammen med planteavl. Netop nu er der gang i et større byggeri, hvor antallet af søer udvides fra 600 til 1.200. Der kan opfedes 25.000 slagtesvin, og fremover bliver der

også salg af op imod 10.000 smågrise. Sohødet er på Vrejlev Møllegård, mens slagtesvinene er på et par andre ejendomme. Markbruget er på 550 ha, hvoraf knap en tredjedel er forpagtet. Næsten al jorden er god lermuldet j.b. 5 – 6 jord, som er den mest udbredte jordtype i den nordvestlige del af Vendsyssel. Markplanen for 2005 fremgår af tabel 1.

Korn, frø og raps

Alt kornet anvendes til opfodring af dyr. Opbevaringen sker på planlagre og i tårnsiloer. Planlagrene anvendes desuden til tørring og opbevaring af græsfrøet, som ligger på lagerleje. Rapsen aftages normalt fra marken, hvilket ifølge Kristian Kjær skyldes flere forhold:

”Dels kan vi næsten altid lave en tør vare, og dels er en del af rapsen non-food, som hurtigt skal gøres op efter høst”, forklarer han.

15 år med alm. rajgræs

Kristian Kjær har dyrket alm. rajgræs i 15

Grete Kjær på kontoret.

år på bedriften. Der var dog en periode, hvor man også havde kartofler og indimellem ikke havde frø.

”For nogle år siden valgte vi at satse på græsfrø frem for kartoflerne. Det passede arbejdsmæssigt bedre for os, og vi var nødt til at leje maskineri til meget af arbejdet i kartoflerne. Vi har altid haft gode udbytter i alm. rajgræs, så det var naturligt at satse målrettet på denne avl,” fortæller Kristian Kjær.

Frøet lægges normalt ud i vårbyg. Alm. rajgræs vil altid klare sig godt på den gode jordtype, som er her. Dyrkningen foregår helt normalt efter de almindelige anvisninger. Der bruges gylle om foråret, der høstes kun på førsteårsmarker, og der høstes altid gode udbytter! Høst 2004 har endda været ualmindelig god (se tabel 2). Der er ikke nogen speciel forklaring på

Kristian Kjær foran Vrejlev Møllegårds nye hovedbygning.

Tabel 1

Markplan 2005 på Vrejlev Møllegård

Hvede	340 ha
Vinterbyg	60 ha
Rug	20 ha
Brak	25 ha
Vinterraps	
(heraf 20 ha non-food)	60 ha
Vårbyg med udlæg	25 ha
Alm. rajgræs	25 ha
I alt	555 ha

Table 2. Alm. rajgræs dyrket på Vrejlev Møllegård i de senere år

Sort	Type	Udbytte	DK (2004)	DK 5 års gns.
Meradonna	4N foder	1384	1692	1360
Flair	2N plæne	1257	1065	1082
Foxtrot	2N foder	1414 (2003)		
		1740 (2004)	1272	1137

det. Året har bare været perfekt med hensyn til etablering, udvikling, blomstring og vejret i høstperioden.

På spørgsmålet, om en fremtidig udvidelse af græsfrøarealet vil bevirke, at man på Vrejlev Møllegård dyrker to eller tre sorter af alm. rajgræs, er svaret ikke helt klart.

"Før i tiden var det mest de specialiserede planteavlere, der dyrkede flere arter eller sorter af græsfrø. Svineproducenter lavede foderkorn. I dag er det vigtigt at udnytte alle muligheder. Teknisk set har vi mulighederne. Vi har tre planlagte, så vi er i stand til at holde sorterne adskilt, men med de maskiner, vi har i dag, er vi i stand til at have et relativt stort areal i én sort, uden at det er et problem at overkomme det. Vi har nu kapaciteten til at kunne høste selv et større areal på få dage," vurderer Kristian Kjær.

Frøgræshalmen snittes

Som noget nyt har man i efteråret snittet halmen fra frøgræsset og pløjet det ned. Der står i dag en ganske pæn hvedemark. Det har i år ikke været noget problem at få pakket jorden ved pløjningen. I en sådan jord med en god gødningskraft bør der ikke komme problemer med forbigående kvælstofmangel i forbindelse med omsætningen af halmen.

"Det er i dag ikke så let at afsætte frøgræshalm til kvægbrug, så halmen snittes nok i fremtiden," siger Kristian Kjær.

Mulighed for at præge tingene

I firserne sad Kristian Kjær i Brønderslev Landboforenings bestyrelse og var i mange år formand for regnskabsudvalget. Fra 1990 til 2000 var Kristian Kjær formand for bestyrelsen i Vrå Andel og kom i 1991 i Landsforeningen den lokale andels bestyrelse, hvor han i perioden 1994 – 2000 tillige var formand. I den periode var Kristian Kjær engageret i en lang række bestyrelser og udvalg, herunder var han formand for bestyrelsen for Scanola og havde sæde i Landbrugsraadet.

"Det var en meget spændende tid med dette arbejde, og der var mulighed for at præge tingene. Der var en bred opbakning og et godt sammenhold," fortæller Kristian Kjær.

Kristian Kjær nedlagde sit bestyrelses-hverv i Vrå Andel i 2001, efter at man i andelsgrovvarebranchen havde arbejdet på at samle al andelsgrovvarehandel i Nordjylland. Det var der imidlertid ikke opbakning til. Efterfølgende er KFK blevet solgt, og der er lavet andre fusioner.

"De nødvendige rationaliseringer kom alligevel," konstaterer Kristian Kjær.

"Det er meget vigtigt for os landmænd, at der sker den nødvendige tilpasning," siger han. Snakken om mindre konkurrence giver han ikke meget for.

"Det er en naturlov, at der kommer konkurrence, hvis der er et marked. Det viser al erfaring. Er der plads på markedet, vil

Kristian Kjær i samtale med sin markmand foran maskinhuset.

en ny ukendt spiller dukke op," mener Kristian Kjær.

Væk med afgift på biodiesel

En ting som ærgrer Kristian Kjær er, at man hverken i hans tid i Scanola eller senere har været i stand til at få fjernet afgiften på biobrændstof.

"Den nuværende energipolitik er helt utilstedelig. Danmark er et af de få lande i EU, som ikke fritager biodiesel for afgift, hvilket har medført, at vi er sat meget tilbage i forhold til andre lande i forskning, forarbejdning og afsætning. Danske landmænd er gået glip af muligheder her. Det kunne også have skabt arbejdspladser. Kort sagt, det kunne have kommet alle til gavn," mener Kristian Kjær.

Med hensyn til raps generelt mener Kristian Kjær, at Danraps, Emmelev Mølle og Scanola har været med til at styrke rapsdyrkingen i Danmark.

"Vi havde ellers skullet eksportere en meget stor del af den danske raps. Det er godt, at forarbejdningen kan ske i Danmark," pointerer Kristian Kjær og håber, at det snart er gået op for politikerne, at de skal se alvorligt på den afgift.

Tag del i internationaliseringen

Grete og Kristian Kjær har tre voksne børn; Anders, Hanne og Thomas. Thomas er under uddannelse som landmand, så næste generation kan være rigtig med i bedriften inden for nogle år. Hvordan landbrugserhvervet så udvikler sig, er et åbent spørgsmål.

"Det er vigtigt, at erhvervet tager del i den internationalisering, som foregår. Det er derfor glædeligt at se, at DLF-TRIFOLIUM sammen med andre landbrugsvirksomheder går foran og etablerer sig på de internationale markeder. Det er nødvendigt at have et større marked at operere på. Det er vigtigt for os som avlere og som ejere, at firmaet også fremover kan betale priser for frøet, som er i top," slutter Kristian Kjær.

Veletableret udlæg af alm. rajgræs, Foxtrot.

Bramstrup

– stedet hvor nye ideer opstår

På forsøgsmarken på Bramstrup Gods har vi afprøvet virkningen af en række midler i frøafgrøder i 2004. Herudover er der lavet forsøg med såning af udlæg. De foreløbige resultater vil blive anvendt i rådgivningen om praktisk frøavl. Nye forsøg er etableret til 2005.

Af Erling Christoffersen
Avlschef, Odense
DLF-TRIFOLIUM A/S

DLF-TRIFOLIUM A/S har i samarbejde med FAF og Patriotisk Selskab etableret en forsøgsmark på Bramstrup Gods ved Nr. Lyndelse på Fyn. Forsøgsmarken er en demonstrationsmark, hvor vi screener virkningen af en række midler i forskellige frøafgrøder. Midler, der ser ud til at virke efter hensigten, kan så eventuelt senere sættes i forsøg med henblik på udbytte-mæssig afprøvning. Samtidig er det formålet at fremvise forskellige frøsorter.

Såning af rajgræs i vårbyg. På det øverste billede er både frø og korn sået på 24 cm. På det nederste er frøet sået med frøsåkasse og korn på 12 cm rækkeafstand. Billederne er taget samtidig. Det ses, at fremspiringen på det øverste billede er hurtig og ensartet, mens der på det nederste er en langsommere og mere uens fremspiring.

På hjemmesiden www.bramstrup.dk kan man se en plan over forsøgene i 2004. Til 2005 er der etableret nye forsøg med hundegræs, rødsvingel, strandsvingel og alm. rajgræs.

Græsmidler i vinterhvede med udlæg af rødsvingel

Vi har afprøvet forskellige doser af **Boxer** og **Stomp** i vinterhvede med udlæg af rødsvingel. Vi har fra praksis set, at disse midler kan skade udlægget, hvis det er sået med frøsåkasse og derfor ligger i den øverste centimeter jord. I disse forsøg blev udlægget sået med en radsåmaskine i tilpas dybde. Udlægget viste en god overlevelse efter midlerne, specielt efter Stomp. Trykket af enårig rapgræs var forholdsvis stort, og midlerne havde en god effekt mod enårig rapgræs. DFF blev også anvendt, og her var der ingen skade på udlægget ved doseringer på 0,025, 0,05 og 0,1 l/ha.

Konklusionen på dette forsøg er, at DFF kan anvendes uden problemer. Stomp kan anvendes i doseringen 0,5 l/ha, forudsat at frøet sås i to cm dybde - der kan altså ikke anvendes frøsåkasse.

I alm. rajgræs og strandsvingel afprøvede vi **Primera Super** i doseringen 0,8 og 1,6 l/ha i en række sorter. Der var ikke synlig skade på nogen af sorterne ved de nævnte doseringer. Primera Super er i de seneste to år også afprøvet i landsforsøgene med gode resultater. Midlet har speciel god effekt mod vindaks, men der er også en mindre effekt på alm. rapgræs. Primera Super er **ikke** tilladt i frøgræs p.t.

Herudover er bl.a. Monitor, Hussar, Lexus, Focus, Aramo og Moddus blevet afprøvet.

Såning af udlæg

Vigtigheden af en korrekt etablering af udlæg kan ikke understreges nok. Ved rigtig såning og dermed et stærkt udlæg fra starten minimeres problemer med andre ukrudtsarter som for eksempel enårig og alm. rapgræs. Korrekt såning i den rigtige dybde er også en forudsætning for senere anvendelse af forskellige ukrudtsmidler.

Resultatet her i efteråret. På det øverste billede er der bemærkelsesværdigt lidt enårig rapgræs, hvor korn og frø er sået på 24 cm. På det nederste, hvor der er brugt frøsåkasse, er mængden af enårig rapgræs større.

Med en Fiona kombinationsmaskine såede vi byg med udlæg af rajgræs i forskellige kombinationer af rækkeafstande. Den absolut bedste kombination var byg på 24 cm og udlæg på 24 cm. Fremspiringen af rajgræsset var hurtigere, hvor der var sået i to cm dybde frem for såning med frøsåkasse. Konkurrenceevnen over for enårig rapgræs var tydeligt større, hvor både korn og frø var sået på 24 cm. Korn og frø kom hurtigt op og dækkede jorden, så der ikke blev plads til enårig rapgræs. Kombineres dette med en anvendelse af DFF eller Stomp i vårbyggen, er der måske mulighed for at opnå en frøvare fri for enårig rapgræs, som er en efterspurgt vare til forskellige formål eksempelvis rullegræsproduktion.

Her i efteråret har vi afprøvet forskellige midler mod græsukrudt i alm. rajgræs sået i renbestand, og der er flere interessante effekter, som vi skal se nærmere på i 2005.

Et russisk frømarked over elleve tidszoner

DLF-TRIFOLIUM etablerede for godt et år siden repræsentationskontor i Moskva. Herfra betjenes det russiske, hviderussiske og ukrainske marked, hvilket geografisk set er et ganske betydeligt stort område, der strækker sig over elleve tidszoner. DLF-TRIFOLIUM er synonym med kvalitet og troværdighed og har med succes introduceret en række stærke varemærkekoncepter, hvilket har været med til at etablere DLF-TRIFOLIUM som den førende aktør i markedet. Kulturforskellene er betydelige og må ikke undervurderes.

**Af Jan Gottlieb
Area Manager
DLF-TRIFOLIUM A/S, Moskva**

Rusland er i dag det land i Øst- og Central-europa, der aftager den største mængde af DLF-TRIFOLIUM's egne plæne- og fodergræs-blandinger, og markedet vokser aggressivt.

Det er ti år siden, det første DLF-TRIFOLIUM frø kørte til Rusland, og vi var blandt de første udenlandske aktører på markedet. Dette forspring i forhold til vore konkurrenter er blandt andet en af årsagerne til, at DLF-TRIFOLIUM i dag har en meget betydende markedsposition, som kræver vor tilstedeværelse og tætte kontakt til distributører og markedet. Derfor åbnede vi repræsentationskontor i Moskva for godt et år siden. Det russiske team består p.t. af salgsassistent Yuliana Tetereva og Area Manager Jan Gottlieb.

Moskva-kontoret bearbejder ligeledes markederne i Ukraine og Hviderusland. Det er naturligt, at ansvaret for disse markeder også ligger hos Moskva-teamet, blandt andet fordi de tre lande historisk set har stærke bånd. Der tales samtidig russisk i både Ukraine og Hviderusland, og fra Moskva er der kun 1½ times flyvning til hovedstæderne Kiev og Minsk.

Synonym for høj kvalitet og troværdighed

Som i flere andre øst- og centraleuro-

pæiske lande er DLF-TRIFOLIUM et synonym for høj kvalitet og troværdighed. DLF-TRIFOLIUM opfattes som en mærkevareleverandør, især på det professionelle marked, men også i detailmarkedet.

DLF-TRIFOLIUM har udviklet et stærkt varemærkekoncept. Vi tilbyder vore distributører et totalt produktkoncept, som indebærer, at kunderne - groft sagt - kun skal fokusere på at sælge og distribuere. Frøet kan leveres i en række emballagevarianter og - størrelser lige fra de traditionelle 20 kg sække og ned til æsker á 0,5 kg. Fra vor side er frøet klargjort, således at det kan sættes direkte ind på hylderne i detailbutikkerne uden ekstra handling fra kundernes side. Dette har bidraget til at etablere DLF-TRIFOLIUM som den førende leverandør til det russiske detailmarked.

De ca. 145 millioner russere oplever en kraftig økonomisk vækst, og i takt med en positiv udvikling i velstanden ser vi et forbrugs- og adfærdsmønster, der i stigende grad minder om det vesteuropæiske. En købedygtig russisk middelklasse vokser i disse år frem, hvilket skaber markedsmuligheder. Velstanden er imidlertid meget skævt fordelt.

Hvad sælger vi til russerne?

Rusland, Ukraine og Hviderusland er i dag primært plænegræsmarkeder. Produkt-sortimentet består af tre kategorier med hver sit varemærke og profil.

MASTERLINE er vort eksklusive varemærke af høj kvalitet. Blandingerne er

Det russiske team i Moskva. Area Manager Jan Gottlieb (t.v.) og salgsassistent Yuliana Tetereva.

kendetegnet af stor kompleksitet og består ofte af 8 – 10 sorter fordelt på arterne alm. rajgræs, rødsvingel, engrapgræs og krybende hvene. **MASTERLINE** henvender sig til det professionelle marked, som kræver kvalitetsblandinger på et vesteuropæisk niveau. Som eksempel kan nævnes, at fodboldklubben SPARTAK Moskva og Dynamo Moskva spiller på blandingen **SPORTMASTER**, ligesom **SPORTMASTER** er den anbefalede blanding af det ukrainske fodboldforbund.

TURFLINE er også et kvalitetsvaremærke, men af lavere kompleksitet end **MASTERLINE**. Typisk indgår 4 - 5 af vore bedste sorter som komponenter i disse blandinger. **TURFLINE** udmærker sig ved at have en stærk kombination af pris og kvalitet og er i dag markedets førende varemærke set ud fra volumen. Varemærket har en sådan status i markedet, at vi oplever, at andre aktører direkte kopierer **TURFLINE** eller søger at placere egne mærker op ad **TURFLINE**. I sidste sæson

Der passes godt på DLF-TRIFOLIUM's græs rundt om Kreml i Moskva. Den røde mur om Kreml skimtes i baggrunden.

introducerede vi TURFLINE i et nyt design og i et æskekoncept rettet mod detailbutikkerne.

Det professionelle marked foretrækker ligeledes TURFLINE. Vi er da lidt stolte over, at græsset, der pryder arealerne ved Kreml i Moskva, er TURFLINE. Så når magtens mænd i Rusland skuer ud af vinduerne, er det "vor" flotte plæne, der fryder deres øjne.

UNIVERSAL er vort standardblandingskoncept. Det er det mest prisstærke varemærke, vi udbyder baseret på simple kompositioner med tre komponenter i blandingerne. Målgruppen for UNIVERSAL er det segment, hvor prisen er en meget betydende faktor for valg af frøblanding, og hvor køberne – de professionelle såvel som de private forbrugere – ikke forholder sig til kvalitet i den grad, vi gerne så.

FORAGEMAX til de russiske køer

Varemærket FORAGEMAX dækker over fire forskellige græsmarksblandinger, som gennem flere år og i mange tests har vist sin styrke og berettigelse blandt andet i store dele af Rusland. Salget af FORAGEMAX er stigende, og vi skal udnytte vor nærhed til markedet og aggressivt søge de nye distributionsmuligheder, som løbene viser sig.

Markedet for landbrugsblandinger byder på store udfordringer, men også store muligheder i fremtiden. Russisk landbrug har det generelt svært og kæmper med dårlig produktivitet, ineffektivitet og trænge økonomiske vilkår. Fokus er rettet mod

de åbenlyse gevinster, der ligger i at investere i øget mekanisering samt i vestlig teknologi og knowhow for at øge produktiviteten. Der er næppe tvivl om, at russisk landbrug står over for grundlæggende forandringer, og det er vor forventning, at vi vil opleve en øget efterspørgsel efter kvalitetsprodukter i fremtiden. Hvor hurtigt det går, er svært at sige, men udviklingen er i hvert fald startet.

Marked over elleve tidszoner

Vor eksport til Rusland, Ukraine samt Hviderusland er steget betydeligt igennem mange år og har nu et omfang, der til fulde berettiger en permanent tilstedeværelse på markedet. Vi har formået at øge vor markedsandel i et voksende marked.

I fremtiden vil der være behov for yderligere at "angribe" markedet samtidig med, at vi skal forsvare vor position. Vi har opnået en fornuftig geografisk markedsdækning via vort distributørnet, men da Rusland strækker sig over hele elleve tidszoner, skal der også en bred kundebase til for at opnå en tilfredsstillende penetrering. I et voksende marked vil der opstå nye muligheder, som løbende skal vurderes, analyseres og udnyttes.

En bjørnebillet tak!

At arbejde med Rusland er et møde med en kultur, som kræver tilpasning for at nå vore mål, men det er også et interessant møde med en anden kultur på det menneskelige plan. Det får en til at reflektere over nogle af de klassiske danske væremåder og værdier.

Som dansker skal man til tider væbne sig med en høj grad af tålmodighed, da

russerne nogle gange har meget, meget god tid. Andre gange kan det ikke gå hurtigt nok. Det russiske bureaukrati er verdenskendt for sin til tider ekstreme træghed og nogle gange modstridende håndtering af lovgivningen. Dette indebærer f.eks., at man kan bruge megen tid på at vente i kø ved administrative kontorer. Det har blandt andet fået advokatkontorer til at hyre folk til at "sidde i kø" foran de forskellige kontorer.

Kontoret i Moskva er centralt placeret, hvilket er meget hensigtsmæssigt, når den trafikale hverdag melder sig. I Moskva bor der ca. 12-13 millioner mennesker, og når der hver dag kommer yderligere tre millioner mennesker til byen for at arbejde, sætter trafikken tit dagsorden. Med sine tre millioner biler og en tilvækst på ca. 200.000 hvert år har bilkøer en noget anden dimension i Moskva, end den vi kender til i Danmark.

En oplevelse for nyligt siger også lidt om de forhold, vi møder. Ved et besøg i Skt. Petersborg passerer vi et busstoppested. Her står en mand med en mellemstor, brun bjørn og mundkurv og i snor. Der er ofte brune bjørne på de russiske markedspladser, så det syn er måske ikke helt usædvanligt. Da bussen kom, steg han og den brune bjørn på, som var det den naturligste ting i verden. Jeg skal ikke kunne sige, hvad en bjørnebillet koster, men smilet kom da frem.

Der er meget at fortælle om Rusland og Moskva. Det virker tit som om, Rusland er langt væk, men faktisk er der "kun" 2 1/2 times flyvning til Moskva fra København - mentalt virker denne afstand ofte meget længere.

DLF-TRIFOLIUM frø på hylderne i OBI Hypermarket i Moskva.

Nuværende kontraktbetingelser dækkende

Af Anders Mondrup
Avlsdirektør
DLF-TRIFOLIUM A/S

Fra og med høst 2005 bliver der ikke længe udbetalt EU-støtte baseret på de producerede antal kilogram frø. I den forbindelse har flere frøavlere rejst spørgsmålet, om overgangen til afkoblet støtte vil nødvendiggøre ændringer af de gældende kontraktbetingelser.

Vi har i Danmark indrettet "systemet" således, at EU-støtten er en sag udelukkende mellem frøavlerne og myndighederne. DLF bistår alene frøavlerne med hjemtagning af kg-støtten og er i øvrigt ikke involveret heri. I Holland derimod går støtten fra myndighederne til firmaerne, hvorefter den udbetales til frøavlerne.

I DLF AmbA's kontraktbetingelser for avl af kløver- og græsfrø fremgår følgende af §13:

"Da EU-støtten er uden for DLF's kontrol og dermed alene et mellemværende mellem avler og Plantedirektoratet/Direktoratet for Fødevarerhverv, er gældende kontraktbetingelser uafhængige af EU-støtten."

Deraf følger, at de ændrede støtteregler ikke medfører forhold, der ikke kan håndteres inden for de nuværende rammer.

Med EU-reformens igangsætning vil visse formuleringer i vore kontraktbetingelser blive overflødige. Vi vil derfor i 2005-udgaven af "Kontraktbetingelser for avl af kløver- og græsfrø til DLF AmbA" foretage de relevante tekst-

ændringer. Se i øvrigt neden for omkring påvirkningerne på indeksering af vore sorter.

Afkoblingens indflydelse på indeksering af sorter

Af Anders Mondrup
Avlsdirektør
DLF-TRIFOLIUM A/S

Høst 2004 er det sidste år, hvor der udbetales EU-støtte pr. kg produceret frø. Fra og med 2005 er støtten ens for alle arter og sorter, vi dyrker, og udbetales pr. ha.

Indeksering

DLF-TRIFOLIUM har altid indekseret alle sorter, således at udbyttet i kr. pr. ha for en avler, der høster et gennemsnitsudbytte, har været ens, uanset hvilken sort vedkommende har dyrket.

Der er dog undtagelser, idet tidlige sorter af alm. rajgræs har fået 5% mindre, mens sildige har fået 5% mere end gennem-

snittet. Tilsvarende er der i engrapgræs og alm. rajgræs tillæg for at dyrke plænesorter.

Når vi har regnet afregningsprisen ud, har vi altid taget EU-støtten med i beregningerne. Sorter med højere udbytte end gennemsnittet har derfor været afregnet med en lavere pris og omvendt. I der følgende eksempel er dette belyst.

To sorter af alm. rajgræs med EU-støtte, 2,30 kr. pr. kg.

Afregning af alm. rajgræs: 10.000 kr. pr. ha inkl. EU-støtte.

Det ses af tabel 1, at prisen på en lavtydende sort vil falde fra 10,20 til 9,52 kr. pr. kg. Modsat vil prisen på en højtydende sort stige fra 4,84 til 5,44 kr. pr. kg. Det betyder, at afkoblingen er neutral med hensyn til sortsvalg, hvilket vil sige, at avlere, der har en højtydende sort, ikke bliver ringere stillet end avlere med en lavtydende sort.

Tabel 1. Afkoblingens indvirkning på indeksering.

Sort	Udbytte kg/ha	Før afkobling			Efter afkobling		
		EU-støtte kr./ha	Afregn. kr./ha	Afregn. kr./kg	EU-støtte kr./ha	Afregn. kr./ha	Afregn. Kr./kg
A	800	1840	8160	10,20	2378	7622	9,52
B	1400	3220	6780	4,84	2378	7622	5,44

Af **Bjarne Sørensen**
Fuldmægtig, Cand. Agro
DLF-TRIFOLIUM A/S

Avlsskemaer

I begyndelsen af december måned udsendes der avlsskemaer til vore avlere. På dette er anført de arealer, som ifølge vore oplysninger kommer til høst i 2005 eller senere. Vi vil bede om, at man kontrollerer, at det er de rigtige arealstørrelser, der er anført, og ikke mindst at alle arealer til høst 2005 er angivet. Rettelser notes inden returnering. Foroven på skemaet er anført nytegnede arealer til udlæg i 2005, hvis dette allerede er aftalt. Er der yderligere ønsker, skrives disse øverst i skemaet.

Vore konsulenter og avlschefer står naturligvis til rådighed, hvis du ønsker at drøfte situationen nærmere, før en beslutning om udlæg tages. Vi vil ligeledes opfordre dig til at deltage i vore avlermøder i den kommende tid, hvor der vil blive orienteret om markedsforhold for de enkelte frøarter, ligesom dyrknings-tekniske forhold vil blive behandlet.

Basisfrø

Sommer-/efterårsudlægget er faktureret og debiteret avlers konto med forfaldsdato den 11.12.2004. Basisfrøfakturaerne er udsendt, og beløbet modregnes i afregnings-

beløbet pr. 11.12.2004. Avlere, der ikke har frø til afregning den 11.12.2004, har modtaget et girokort sammen med basisfrøfakturaen. Returneret basisfrø i ubrudt emballage er krediteret avlers konto med faktureret pris, såfremt returnering er sket inden den 20.11.2004 jvf. kontraktbetingelserne.

Renseopgørelser og EU-ansøgningskemaer

Der er primo december udsendt omkring 35% af renseopgørelserne + EU-ansøgningskemaer på høst 2004 til vore avlere. Høst 2004 er sidste år med kg-støtte, hvorefter støtten overgår til fast ha-støtte. Skemaerne udsendes efterhånden, som partierne er oprenset og analyseret. Med renseopgørelsen er der en specifikation over, hvilke 'ukrudtsarter' der er fundet i analysen i de enkelte oprensninger.

Desuden er der vedlagt en "Forklaring til renseopgørelsen", hvoraf det fremgår, at det er vigtigt at gøre sig klart, om der er arter i marken, der er et problem, eller er ved at blive det. Nogle frø er mere problematiske end andre, enten fordi der er særlige strenge normer eller afregningsregler, og/eller fordi det er vanskeligt at frarensen arten. Skal marken høstes igen næste år, og er man tæt på normen for en ukrudtsart, bør det tages op til revision, om der skal høstes igen. Ofte stammer en forurening fra en del af marken, og problemet kan derfor i sådanne tilfælde løses

ved ompløjning af denne del. Der er endvidere vist en tabel, der viser de renssemæssigt mest problematiske ukrudtsarter/græsukrudt.

EU-ansøgningskemaet skal indsendes til Plantedirektoratet, der kontrollerer, at certificeringskravene ved markbesigtigelse og til analyse er opfyldt. Fra Plantedirektoratet har modtaget ansøgningskemaet, må der maksimalt gå 60 dage, før udbetaling til avlers bankkonto sker fra Direktoratet for FødevarerErhverv.

Forrentning af EU-støtte

Avlere, der for høsten 2004 har haft en lagerlejeaftale, og som først modtager EU-støtten efter den dato, hvor 50% af det totale støttebeløb til alle avlere er udbetalt fra EU-direktoratet, vil sammen med slutafregning af årets høst pr. 11.06.2005 modtage en forrentning af støttebeløbet fra DLF-TRIFOLIUM fra ovennævnte dato og frem til det beregnede udbetalingsstidspunkt for det aktuelle parti.

Kvantum anvendt til afregning

Kløver- og græsfrø

Kvantum renvare anvendes, såfremt avlen er oprenset. For ikke rensede råvare er forventet renvare anslået så realistisk som muligt af renseafdelingen.

For partier, der ikke er leveret, er anvendt de af avler/konsulent vurderede antal kubikmeter råvare samt den målte rumvægt. Modtageafdelingen har herefter anslået rensesvindet og kvaliteten, og ud fra dette kalkuleres kg renvare til afregning. Såfremt der er foretaget en råvarespiring på partiet anvendes denne i kalkulation af kg-prisen.

I *ærter, hestebønner og lupiner* udbetales a conto afregningen på grundlag af

Plantekongres

- Skal frøgræs altid vækstreguleres?
- Hvordan udnyttes kvælstof bedst i frøgræs?
- Hvad skal frøet koste efter afkobling af EU-støtte?
- Hvordan ser fremtidens kornmarked ud?

Få svarene på dette og meget mere på Plantekongres 2005 i **Herning Kongrescenter den 11. og 12. januar.**

Læs mere på www.plantekongres.dk eller rekvirer et program hos Ann L. Thorup tlf. 8740 5401.

Ved tilmelding efter 15. december 2004 pålægges kr. 150 i ekspeditionsgebyr.

Kongressen arrangeres af Dansk Landbrugsrådgivning og Danmarks JordbrugsForskning.

de kvanta, som avler og konsulent har vurderet (lagerbeviser), såfremt avlen ikke er leveret. Eventuel regulering vil ske efter levering og analysering.

Kørsels- og læsseomkostninger 2004

I alle arter excl. raps betaler DLF-TRIFOLIUM kørselsomkostningerne, hvis frøet er leveret med en af firmaets vognmænd. Forbrugt tid til læsning, sugning, betaling for udkørsel af container (hvor vognmand ikke får container med retur fyldt), containerleje samt eventuel ventetid på gården er for avlers regning og debiteret på afregningen af det pågældende parti.

Avlere, der har benyttet egen vognmand, eller selv har kørt frøet, modtager et afstandsafhængigt fragttilskud pr. 11.12.2004. Sætserne for fragttilskud kan ses i juni nummeret af Tidsskrift for Frøavl.

Dette gælder dog ikke raps, hvor alle

fragtomkostninger normalt er for avlers regning.

Er frøet tørret langt nok ned?

Sørg for at få kontrolleret vandindholdet i råvaren inden levering. Ofte er vi ude for, at græsfrøet har været nedtørret til under 13% tidligere, men har "slået sig" og ligger nu på den forkerte side af de 13%. Derfor skal der tilsættes varme for at få fjernet den sidste procent. Vi vil endnu engang opfordre alle til at få tjekket vandprocenten nu, såfremt den ikke er blevet kontrolleret i forbindelse med konsulentens afhentning af råvareprøver. Når modtageafdelingen indkalder frøet, er det et

forsinkende element, såfremt avler skal bruge nogle dage på yderligere nedtørring.

Personalia

25 års jubilæum

Frøavlskonsulent **Ejner Poulsen**, Randers kan den 28. januar 2005 fejre 25 års jubilæum.

Ejner Poulsen stammer fra Midtjylland og tog som en af de første en uddannelse som planteavlstekniker. Han blev derefter ansat på Flakkebjerg med forsøgsarbejde i en flerårig periode og senere fulgte ansættelse ved landboforeningen i Hadsund. I 1980 blev han ansat hos SN-Frø som frøavlskonsulent. Ved dannelsen af DLF-TRIFOLIUM fortsatte Ejner Poulsen med at betjene avlere i det nordlige Jylland. Han er af frøavlere og kolleger kendt som faglig kompetent og en altid hjælpsom person.

Vi ønsker til lykke med dagen.

60 års fødselsdag

Kontorassistent Tove Jørgensen, Dyrup fylder 60 år den 23. januar 2005.

Vi ønsker til lykke med dagen.

65 års fødselsdag

Tidligere bestyrelsesmedlem i DLF AmbA gårdejer **Henning Brehmholm** kan den 8. januar 2005 fejre sin 65 års fødselsdag.

Frøavlskonsulent **Poul Rasmussen** fylder 65 år den 5. februar. Poul Rasmussen startede sin karriere inden for frø i 1972 hos SN-Frø. Ved DLF's overtagelse af SN-Frø fulgte han med over i DLF-TRIFOLIUM og fortsatte sit virke i Syd- og Vestsjælland med servicering af frøavlere.

Oprindeligt er Poul Rasmussen uddannet inden for landbruget, hvor han arbejdede på flere større gårde med speciale inden for plante- og frøavl.

Poul Rasmussen er kendt for sit store engagement og sit store erfaringsgrundlag inden for frøavl. Hans viden om frø dækker alle de dyrkede frøafgrøder; men det er ikke uden grund, at Poul Rasmussen af og til kaldes "Mr. Hundegræs", da denne afgrøde altid har ligget hans hjerte specielt nær. Som rådgiver har han altid et præcist og velfunderet svar til glæde og gavn for frøavlerne i Syd- og Vestsjælland.

Vi ønsker fødselarerne til lykke med dagen.

Ole Hansen 70 år

Ole Hansen, næstformand for bestyrelserne for DLF AmbA (fra 1987) og DLF-TRIFOLIUM A/S (fra 1989) indtil 1998, fylder 70 år den 6. januar 2005. Han drev Tornebjerggaard og blev i 1973 valgt ind i DLF's bestyrelse og i 1981 i foretningsudvalget. Ole Hansen har siden 1974 været medlem af kommunalbestyrelsen i Skovbo kommune og har siden 1981 været borgmester i Skovbo, ligesom han er medlem af Roskilde Amtsråd.

Knud V. Rasmussen 70 år

Knud V. Rasmussen, formand for bestyrelserne for DLF AmbA (fra 1987) og DLF-TRIFOLIUM A/S (fra 1989) indtil 1996, fylder 70 år den 12. december 2004. Han drev i

mange år Hansted Strandgård ved Horsens og blev i 1972 valgt ind i DLF's bestyrelse. Knud V. Rasmussen var ligeledes i mange år medlem af bestyrelsen for Danske Andels-selskaber og Agro Invest A/S, ligesom han var medlem af Landbrugsraadet. Som mangeårigt medlem af Horsens byråd og Vejle Amtsråd har Knud V. Rasmussen beklædt flere poster i disse råd.

Ved 60 års fødselsdagene i 1994 og 1995 kunne Knud V. Rasmussen og Ole Hansen konstatere, at de fleste mål, ledelsen satte sig ved dannelsen af DLF-TRIFOLIUM A/S i 1989, var nået. Man havde opnået en samling af kløver- og græsforædlingen i Danmark, som tidligere var spredt på flere hænder. Man havde fået en styret produktionsplanlægning og opnået en stærk effektivisering af og omkostningsreduktioner i behandlingen af frø. Men ikke mindst havde man øget frøavlsarealet i Danmark, og man havde opbygget et stærkt salgs- og markedsføringsapparat, hvilket var et af hovedmålene med opkøbene og fusionerne, som DLF foretog i perioden. Ved Knud V. Rasmussens og Ole Hansens afgang i henholdsvis 1996 og 1998 havde DLF både kræfter, kapital og vilje til at deltage aktivt i den fremtidige udvikling i frøbranchen såvel i Europa som globalt.

På vegne af DLF vil jeg gerne takke begge for den store, flotte indsats og ønske Knud og Ole hjertelig til lykke med fødselsdagen.

Benny Kirkebække Christensen

Afs.
DLF-TRIFOLIUM A/S
Ny Østergade 9
Postboks 59
4000 Roskilde

B PP
Porto betalt
Danmark

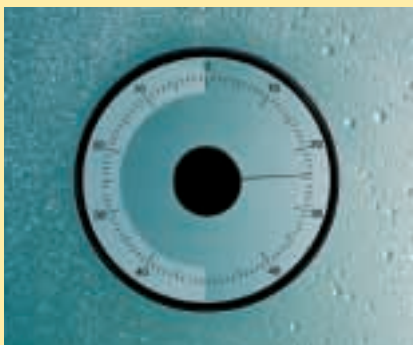
Returneres ved varig
adresseændring

www.dlf.dk

NY HJEMMESIDE

KLIK IND OG VIND...

DLF-TRIFOLIUM er gået i luften med en ny hjemmeside www.dlf.dk

På vores nye hjemmeside er der lagt vægt på, at give dig som avler for DLF-TRIFOLIUM den nødvendige information, der kan være med til at gøre din hverdag lettere. Udover nyheder og generel information om koncernen, findes der mange relevante oplysninger for avlere. Du har mulighed for at tilmelde dig, så du via e-mail modtager Frøavlsinfo på den/de arter, der interesserer dig, hver gang vi har nyheder om dyrkning. Det betyder at www.dlf.dk er et godt og anvendeligt værktøj for dig i din hverdag.

Kig forbi på www.dlf.dk (avlervservice) og deltag i konkurrencen og vind et termometer i lækkert design fra Rosendahl.

 DLF
TRIFOLIUM
SEEDS & SCIENCE

Ny Østergade 9 · DK-4000 Roskilde
Tlf.: +45 4633 0300 · www.dlf.dk